

TORONTÁL

Ára 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Veliki Bećskerek, Obilityeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:		Ára 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	Egész ęvre . 300 D Negyedęvre . 75 D Félévre . 150 D Havonta . 25 D	
	Sürgőnycim: Torontál, Veliki Bećskerek		Hirdetęsek díjzabás szerint		
			Megjelenik naponta délben		

Ünnep.

A sőtét, mindennapi gondok utján való vesszőfuttatás közben rövid időre megpihen az ember, hogy üldözött lelkét megedzze a hit balzsamával és újból találkozassék Istennel, minden szenvedés és minden áldás teremtő urával. Óh, a lélek régóta vágyódik erre a rövid pihenőre, erre a boldog sütkérezésre a nyugalom s a béke melengető, gyógyító napfényében. Az élet országútján összeláncoltan egyre csak halad előre a szenvedő emberek karaványa és fejük felett még mindig nem dereng az ég biztató kékje és reménytébresztő szivárvány sem bontja meg mosolygó színeivel a fekete felhők rideg komorságát. Koravén emberek rőjják lehajtott fejjel az élet útját és szemükben ott borong a halál félelmes sejtelme; a fiatalok ajkáról mintha nem a régi tisztasággal esengene fel a gondtalan kacagás; az őregség csendes, derős hangulata is mintha száműzve volna halkuló szívekből. A gond ostromlásaitól sajog a lélek, amely sóhajtván és oltáhatatlan vágyódással egyre várja a nyugalom, a megpihenés, az igaz élet tavaszi ünnepét.

Hol akad ma jós, aki a meggyőződés hevével megmerné jövendőlni az igazi béke boldog megérkezését? Nézzünk körül a beteg világ bármely tájkán és azt fogjuk látni, hogy mindenütt halálos csapásra kész Kainok fordolnak embertestvéreik felé és hogy fájdalmasan elhaló minden gyöngye kiáltás, amely megértésre, szeretetre, kölcsönös segítségre buzdítja az eltévelyedett embert. Ma a politika damaszkszi pengéje is ölni akar és a politika nehéz légkörében fulladozik minden emberi jog, amely azelőtt a hártatlan levegőében szárnyaló sas módjára szelte át a világot, keletől nyugatig és északról délre. Ma a mindennapi kenyérért imádkozó embernek a politika országútján szabadságjogokért is kell koldulnia, de tükori Coriolanus módjára hiába mutogatja sebeit, amelyeket a mindennél nehezebb életküzdelen, a hatalmasabb felebarát és a boldogabb társadalmi osztály ejtett rajta: ki törődik ma a gyöngékkal, kit állít meg rohanó útjában az elnyomott sóhaja, ki hajol le résztvevő szívvvel a szenvedő testvérhez? Új jelszavak rikoltanak a levegőben, új zászlók merednek új csapatok élén, új tüzek új harci kedvet gyujtanak, új emberek új ellenséget keresnek, csak az összebékülés, a szeretet. Vesztá-tüze mellett fogyatkozik meg egyre jobban az áldozópapok

száma, csak a hit léleknevesítő talmi halnak el a szívek mélyén, csak a felvilágosodottság vérrrel megszentelt igéi veszítenek napról-napra termő erejükből.

Minden országban új Tájgetoszszi klák bukkannak fel a földből és eszi klák csucsáról a politika és társadalom erősei a jogtalanság völgyébe taszítják le a gyöngébbeket. Biborban született gögősek és darócban járó szegények között mindinkább kimélyül az ellentét és a fejlődés világot javító elvei helyett az uralomvágy, a hatalom dörgő parancsszava alázza meg a lelkeket. Bűn az anyanyelv és vétek a származásod, gyanus a hangulatod pil-

lanatnyi verőfénye, tiszta szándékok mögött rontó törekvést keresnek, baráti kézfogásra nyujtott kezében villogó tört gyantának, hiába mocsoktalan a lelked, hiába tartod magasra fehértüzű szívedet: bűnben fogsz találatni és büntetést kell elszenevednod és tehetetlenül kell eltűnőd az erősebb hatalmaskodását, kiáltó vádjait és morzsákat szóró kegyét.

Ünnepet vár az emberiség, bensőséges, szép, lelket ölelő ünnepet, a melyben összedobbanó, igaz szívek az emberszeretet mély áhítatában ünneplik az Istent, egyforma, esendő emberek könyörületet teremtőjét. (b. l.)

Teljes szélcsend a politikában.

A vidékre terelődött a politikai élet. — Hétfőig szünetelnek a kihallgatások.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, ápr. 18.

A politikusok nagyrésze az ország belsejében tartózkodik s így a politikai élet Beogradban ellanyhult.

A mai napon ismét előtérbe került Sztepanovity Szelepan vojvoda kihallgatása, akinek audienciáját legutóbb — mint jeleztük — a kormányválsággal hozták kapcsolatba. Ma délután feltétlenül hiteles forrásból eredő hírként terjesztették, hogy Sztepanovity vojvoda kapta a megbízást, még pedig egy koncentrációs kormány megalakítására, amelyben az összes pártok résztvennének. A kabinetnek az volna a feladata, hogy meghozza a legsürgősebb törvényeket és esetleg kiírja a választásokat.

Hivatalos körökben ugyan erélyesen cáfolják a hírt, mely mindezek dacára erősen terjed s sokfelé hitre is talál.

A király hazatéréséig szünetelnek a kihallgatások. Hétfőn reggel Beogradba érkezik Lázity Voj-

szlav a földmives-klub és Lukinily Edo a független demokrata-klub elnöke, akik a délután folyamán audienciára jelentkeznek az udvarban.

A katolikus és görög keleti husvéti ünnepeket a képviselők arra használják fel, hogy a vidéken minél intenzívebb választási akciót fejtenek ki. A német-párti képviselők is erősen készülődnek a választásokra és mindent megtesznek, hogy legalább a jelenlegi mandátumuk számát biztosítsák. A párt főbizottsága különben április 26-án tart ülést Verbászson, a rákövetkező napon pedig ugyancsak Verbászson nagy népgyűlés lesz, amelyen az összes képviselők felszólalnak. A nagygyűlésen a párt további magatartása és taktikája felett határoznak, azonkívül pedig megbeszélnek a lépéseket, melyeket a „Kulturbund” feloszlását kimondó rendelet visszavonása érdekében tesznek.

Elfogadták a tisztviselők drágasági pótlékáról szóló rendeletet.

— A „Torontál” beogradi munkatársának telefonjelentése. —

Beograd, ápr. 18.

A minisztertanács a pénzügyminiszter előterjesztése alapján elfogadta a tisztviselők drágasági pótlékáról szóló rendeletet.

A nyugdíjasok panasszal fordul-

tak a pénzügyminiszterhez, hogy miért hagyta ki őket a drágasági pótlékokat szabályozó rendeletből. A miniszter kijelentette, hogy drágasági illetményeiket egy külön rendelkezés fogja szabályozni.

A francia-román szerződés megkötése küszöbön áll.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Londoa, ápr. 18.

A londoni lapok parisi ctesülés alapján közlik, hogy a francia-román szerződés megkötése küszöbön áll. A Poincaré és Duka között megindult tárgyalások befejezés előtt állanak. A francia-román szerződés hasonló a francia-eseb szerződéshez és csak defenzív jellegű.

Franciaország a szerződésnek nem kíván Oroszország ellen irányuló ellenséges jellegét adni és ezért kívánja, hogy Románia és Oroszország között Besszarabia kérdésében megegyezés jöjjön létre.

A jóvátételi tárgyalások előmunkái.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, ápr. 18.

A jóvátételi bizottság elhatározta, hogy a szakértői jelentést sa érdekelt kormányoknak hivatalosan nyújtja át. Együttal felhívja Németországot, hogy készítse elő a szükséges törvényjavaslatokat, a melyek a jóvátételi tárgyalások megindításához szükségesek. Jelölje meg továbbá azokat a személyeket, akiket az egyes bizottságokba delegálni kíván.

Az ülés után Barthou a jóvátételi bizottság elnöke kijelentette, hogy optimizmussal tekint a kifejlődés elé.

Amerika megszünteti a bevándorlást.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Washington, ápr. 18.

A szenátus 53 szavazattal 23 ellen a bevándorlási kontingenst az Unióban élő nemzetiségek egy százalékára szállította le.

Az angol munkáspártban új választásra készülnek.

A „Torontál” tudósítójának távirata

Páris, ápr. 18.

Az Oeuvre jelenti Londonból, hogy a munkáspártban nagyban folynak az előkészületek egy közeli választásra. Hír szerint Lloyd George ellen felléptetik Baldwin Olivét, aki a munkáspárthoz csatlakozott.

Zarándokut Rómába.

Tajdaságiak is részt vesznek a Szent Év megünneplésében.

Beeskerek, ápr. 19.

Negyed évszázadonként a katolikus világ zarándokutat szervez Rómába az úgynevezett Szent Esztendő megünneplésére. A zarándokok felkeresik a négy székesegyházat és a huszenöt éven át befalazva állott s közvetlenül előtte felnyitott bejárón haladnak keresztül. A pápa időnkint megjelenik az összesereglett zarándokok előtt és áldást osztogat.

Legutóbb 1900-ban volt bucsujárás Rómába. Előtte hetvenöt éven keresztül háborúk és egyéb akadályok gátolták meg a Szent Év megünneplését.

A zarándokut szervezésére már a Bácságban is megtörténtek az előkészületek. Az egyházi hatóságok már kiadták az erre vonatkozó körleveleket és ezeket eljuttatták a vidéki plébániáknak. Minden jel arra mutat, hogy a jövő évi ünnepség impozáns méretű lesz s hogy azon a vajdasági katolikus hívők is szép számmal vesznek részt. A bususoknak vasúti és egyéb kedvezményeket biztosítanak s így lehetővé teszik, hogy a kevésbé tehetősek is felkereshessék a katolikus egyház felé, a pápának a székhelyét.

A vajdasági városok kongresszusának programja.

Alekszity polgármester előadása a tisztviselői beszervezési szövetkezelekről.

Beeskerek, ápr. 19.

A vajdasági városok kongresszusát előkészítő értekezletet tegnapelőtt tartották meg Pansevón, a melyen valamennyi városi és bácskai város képviseltette magát. Beeskerekről Alekszity Bogoljub polgármester vett részt a tanácskozáson.

Az ülés egyik résztvevője a konferencia határozatáról a következőképpen informálta munkatársunkat:

Az értekezleten a vajdasági városok kongresszusának időpontját határoztuk meg és megállapítottuk a pontos, végleges programot. Az első pontot illetőleg úgy egyeztünk meg, hogy a kongresszust június 8-án és 9-én tartjuk meg. Az utóbbi kérdésben hosszantartó vita fejlődött ki, mely után sikerült olyan programot kidolgoznunk, amely az összes aktuális problémákat felfeleli. A kongresszusnak számos szónoka lesz. Több egyetemi tanár fog felolvasni, beszédet tartani, időszaki kérdésekről, Margan Vladimir dr. pansevói főispán-polgármester pedig a választójog reformjáról fog beszélni.

Értesülésünk szerint Alekszity Bogoljub beeskereki polgármester a beeskereki tisztviselőszövetkezet működését ismerteti egy nagyszabású beszéd keretében.

Kihirdették a tábla ítéletét a Sztojkov-féle botránypörben.

Másfél évi börtönre szállították le Sztojkov büntetését.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Noviszád, ápr. 18.

A noviszádi tábla ma délelőtt kihirdette ki a nagy port felvert Sztojkov-pörben az ítéletet.

A fellebbviteli bíróság Sztojkov Mőzes volt bácskai alispánt száznegyvenkétezer korona elikkasztása és hivatalos nyugta hamisítása miatt talált bűnösnek és ezért megváltoztatta a szombori törvényszék öt évi börtönre kiszabó ítéletét — leszállította a büntetést másfélévi börtönre. Zmudanovity Vladimir volt vármegyei főjegyző büntetését tíz hónapi, Arsenovity

Nikola volt irodaigazgató büntetését pedig egy évi börtönre változtatta át. Mindhárom vádlottat ezenkívül három-három évi hivatal- és politikai jogvesztésre ítélte. A büntetésből Sztojkovnál hat, két büntetésből pedig öt-öt hónapot kitöltöttnek veti. Krsztkanovity Jovan tisztviselő nyolc hónapot, két társa, Galin Vasza és Sztavel Jan pedig hat-hat hónapi börtönt kapott. A többi vádlottat a tábla felmentette.

Az ügyész súlyosbításért, az elítéltek és védők pedig felmentés, illetve enyhítés végett fellebbeztek.

Gyilkosság az eleméri határban.

A tettest letartóztatták

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 19.

Borzalmas gyilkosság történt a szomszédos Szrpszkielemir községben. Tegnap délután öt óra tájban egy mezőn veszekedés közben leszúrta az egyik községi esküdtet.

Mihajlov Laza mezőúr a község határában teljesítet szolgálatot. A kérdéses időben arafelől igyekezett Raskov Bozsó községi esküdt. Raskov és Mihajlov között valami esélyesség miatt veszekedés keletkezett, melynek hevében a mezőúr bicskát rántott és azt az esküdt testébe döfte. A kés Raskov mellébe hatolt és nemes belső részeket sértett meg. Röviddel az eset után Raskov Bozsó sérüléseibe belehalt. A gyilkos mezőúr még az este elfogták és letartóztatták helyezették.

A beeskereki ügyészség a jelentés tudomásulvétele után elrendelte az áldozat felboncolását. A boncoló bizottság ma szállt ki a gyilkosság színhelyére.

Felmondták a bérletet

az összes utcai tőzsdéseknek.

— A „Torontál” tudósítójától. —

Beeskerek, ápr. 19.

A városi tanács tegnapi ülésén elhatározta, hogy felmondja a bérletet az összes beeskereki utcai tőzsdéseknek és utasítja őket, hogy záros határidőn belül vigyék el az esztétikai szempontból kifogás alá eső házikókat az utvonalakról.

A város értesülésünk szerint azért hozta a döntést, mert a közeljövőben teljesen egyforma, izléses kivitelű házikókat épít és azokat árverés útján fogja eladni. A házikók betonból épülnek és a mostaninál valamivel nagyobb terjedelműek lesznek. A tőzsdéházikók bérbeadása jelentős összeget fog jövedelmezni a városnak.

HIREK

— ápr. 19.

Husvét.

A keresztény hit legmagasztosabb emlékezéseiben merül el most a lélek. Még annak a lelke is, akiben ezek a rohanó izgalmas idők, a mindennapi küzdelemben tetszlegő tudományok megingatták a valami pozitívumban való hitet. Nincs őrjöngő ember, bármely felekezeten lévő legyen is, aki ki tudná magát vonni a Golgothán lejátszódott világtragédia hatása alól. Mert Krisztust az az emberi elbizakodottság feszítette keresztire, amely ma is érezett igazságtalanságát és erőszakosságát az emberiség száz millióival szemben. És Jézus Krisztus ugyanazoknak az egyetemes nézeteknek és meggyőződéseknek volt az apostola, amelyek a mai emberiség lelkét is betöltik és amelyeknek érvényesüléséért ma is folyik a tömeg vére. A Krisztusi igazságokat megtaláljuk többek között minden vallásban, de seholsem olyan egyöntetűen, mint a kereszténységben és seholsem találtak olyan tökéletes hirdetőre és vértanúra ezek az igazságok, mint amilyen Betlehem szülötte volt.

Amikor a husvét ünnepi hangulata ömlik el az utcán és az egész nagy isteni természetben nincs jó ember, akiben áhitatra ne fordulna a hangulat. Nincs senki, aki ne érezné a jószág pusztulása fölötti fájdalmat. Nincs senki, aki ne érezné az eszmény és a reális, a mindennapi élet között lévő ellentét sivár voltát. És amikor megszólalnak a harangok, hirdetőn az örövendetes ígét, hogy Ő feltámadott: — vajjon nem tör-e elő lelkünkben az ösztönszerű diadalmas, örök érzés, hogy mégsem pusztulhat el az, ami derék és nem lehet meggyilkolni az igazságot. Máglyán, keresztben és bitón keresztül föltámad az. Hatalmába ejti az agyakat és a szíveket és nem engedi, hogy a zsarnokság, a gőg, a jogtiprás, az igazságtalanság fái az égig nőjenek.

Husvétkor templomokban és szívekben egyaránt diadalmasan támad föl az igazság és legyőzi a hamisságot. Igaz, hogy ünnepek múltán a szürke hétköznapokon ismét megindul az örök küzdelem a kettő között. A hamisság újra szorongatja az igazságot de győzze bár le ezerszer, ez a győzelem nem a végső, mert az igazság élete örök, miként a hit, amelyet Jézus tanításai oltottak az emberek szívébe.

i. f.

A nagyheti és husvét szertartások sorrendje és egyházzenei műsor.
Nagyszombaton reggel 6 órakor szentsírnyitás, tűz- és keresztkenesztelés, majd püspöki nagymise. Este 6 órakor az ünnepélyes feltámadási körmenet.

Husvétvasárnap fél 8 órakor német, fél 9 órakor magyar csendes mise, délelőtt 10 órakor német prédikáció és püspöki nagymise. Ugy ezeket, mint az összes felsorolt szertartásokat öméltsága P. Rodics Ráfél apostoli adminisztrátor végzi nagy asszisztenciával.

Husvéthétfőn fél 8 és fél 9 órakor csendesmisék, 10 órakor magyar prédikáció és ünnepi mise.

Nagyszombaton: A Profetiák tractusai, koralliter. A mise részei recitatio. Feltámadásra: Quare Obdormis... recitatio, „Et adhuc” négyzólamu férfiak. Körmenet alatt: „Der Heiland ist erstanden”. Feltámadt Krisztus e napok: „Grosser Gott wir loben Dich” és „Téged Isten dicsérünk”, népének. Körmenet után: Te deum és Regina coeli, Schöpftől, Tantum ergo, Reimantól, négyzólamu vegyeskar orgo nakisérettel.

Husvétvasárnap: „Ecce sacerdos”, Grubertól. Mise, Bibliától, négy- és nyolcszólamu vegyeskar zenekisérettel (első előadás). Gradualera: „Haec dies”, Krisztinustól. Offertoriumra: „Terra tremuit”, Weninger-től (első előadás).

Husvéthétfőn: Mise „In honorem Sct. Ambrosii”, Grubertól, négyzólamu vegyeskar orgonakisérettel, (első előadás) a többi mint husvétvasárnap

Ref. i. tentisztelet fog tartatni egyházi beszédrel s az Uri szent-vaesora kiszolgáltatásával Beeskereken husvét első napján délelőtt egyegyed 11 órakor. Novíbeesejen husvét másodnapján délelőtt 9 órakor.

A Szabad Liceumban hétfőn délután négy órai kezdettel Dumity dr. orvos tart érdekesítő előadást a szuggesztióról. A rendkívül érdekesnek ígérkező előadás főbb pontjai: A szuggesztió magyarázata életfejlődéstan szempontból. — Emberi szuggesztiók állatokra és emberekre. — Állataltatás. — A szuggesztiók tudatalattisága. — Tudatalatti társítások. — A médiumitás mibenléte és annak fajtái. — Bevezetés a telepathiás jelenségekbe (gondolatolvasók, távollátók stb.) Az előadás a Kaszinó kistermében lesz. Beléptéij nincs.

Uj német követ Beográdban. Berlinből jelentik, hogy a birodalmi elnök dr. Olshomen eddigi kownoi követet beográdi követté nevezte ki.

Kedves barátaim, magyarok és németek! Van szerencsém ezuton szives tudomására adni a „Torontál” tisztelt olvasóinak, hogy ujonnan felépített kávéházamat

„Szrpszki Kralj”

cim alatt a volt Kurländer-féle házban a Princeze Jelene

(Gizella) parton, a hajóállomással szemben. Husvétvasárnap, e hó 20-án délelőtt 9 órakor ünnepélyesen megnyitom. Ezuton kérem a n. é. közönséget, hogy minél számosabban tiszteljenek meg nb. megjelenésükkel, mert legfőbb kívánságom, hogy barátaimmal és jóismerőseimmel együtt töltsük el jól az időt. — — — A viszontlátásra, baráti üdvözlettel!

KIRTYANSZKI SZVETOZAR a „Szrpszki Kralj”-szálloda tulajdonosa

Nyolcvan büneset volt három hónap alatt Beeskereken.

Ötszáz kihágás történt a folyó év első negyedében. — Hany külföldi járt Beeskereken.

Beeskerek, apr. 19.

A beeskereki rendőrség Djermekov Dusan dr. rendőrkapitány utasítására pontos statisztikát vezet ezentul az utlevelekről, a bel- és külföldi állampolgároknak adott vizumról, a szállodákban megszálló idegenekről, a kihágásokról és a bűnügyekről. A kimutatás szerkesztése már csak azért is fontos, mert fényt derít a rendőrség munkájára, másrészt pedig összehasonlítást szolgálhat más évekre is ebből megállapítható, hogy a lakosság milyen mértékben javult meg, vagy pedig hogy erkölcsi tekintetben mily mértékben súlyosodott.

A statisztikából, mely folyó évi január elsejétől március végéig terjedő időről, szóval negyedévről szóló adatokat tartalmaz, leközlünk néhány érdekes részletet.

A három hónap alatt a beeskereki rendőrség 201 új utlevelet továbbított, ebből 25 kivándorló utlevél volt, Argentiniába és Braziliába.

A beeskereki illetőségűek közül első vizumot kapott a rendőrségtől Magyarországra 67, Romániába 46, Ausztriába 23, Franciaországba 3, Németországba 2, Angliába és Olaszországba 1—1 polgár. Második és harmadik vizumot kapott Magyarországra 60, Ausztriába 46, Romániába 31, Németországba 9, Csehszlovákiába 4, Olaszországba 3, Bulgáriába 2, az Egyesült-Államokba 1. Külföldi utlevelek közül magyar utlevélre 87, románra 75, csehszlovákra 22, osztrákra 10, németre 5, svájcra 2, bolgárra 1 és végül egyesültállamokbeli egy esetben adtak rendőrségi vizumot.

Szállodában megszállott a három hónap alatt 4690 személy. Érdekes a statisztika az a része, amely a Beeskereken átutazott külföldiekről szól. Eszerint Beeskereken az első negyedév alatt 123 osztrák, 91 magyar, 85 román, 53 csehszlovák, 18 német, 3 bolgár, 3 görög, 3 lengyel, 2 amerikai, 2 olasz, 1 dán, 1 angol, 1 kínai, 1 perzsa 1 francia és 1

svájci állampolgár időzött átutazóban.

A három hónap alatt 87 mulatság volt. Tíz délutáni előadást (szélőt) tizenegy hangversenyt, nyolc matiné és ötven bareloadást tartottak.

Rendkívül érdekes a bűnügyi osztály működését ismertető kimutatás. A folyó évi első negyedévben 355 ügyiratot intéztek el. Ebből nyolcvan új büneset.

Bűnügyekint a statisztika így alakul: Lopás 37, testisértés 14, becsület sértés és rágalmazás 8, sikasztás 6, magánlak sértés 4, csalás 3, gyilkosság 2, felségsértés 2, rablás, zsarolás 1, közegészség elleni bűntett 1, hatóság elleni erőszak 1, erőszakos nemiközösülés 1 esetben fordult elő.

A kihágási ügyosztályban ötszáz ügyiratban döntöttek. Ebből bérkezes szabályzat, piaci rend- és közlekedés elleni kihágás volt 309 eset, külföldiek ellen, akik a jelentkezőt elmulasztották, 39 esetben folyt eljárás. A köztisztaság ellen 38-szor vétkeztek. Állategészségügyi kihágásból kifolyólag harminc eljárás volt folyamatban. A többi kihágásról a statisztika így fest: hatósági közeg megsértése, közrend elleni kihágás 21, közegészségügyi kihágás 17, közbiztonság elleni kihágás 16, tulajdon elleni kihágás 12, munkásbiztonsági ügy 7, esztétikai 6, utlevélügy 4 és végül hazárdjáték egy esetben szerepel a kimutatásban.

A beeskereki rendőrség fogdáiban háromszázhat személyt láttak vendégül, a rövid három hónap alatt. Közülük 113 személy jelenléte, 41 verekedés, 67 bűnügy, 17 részegesség, 25 koldulás és 46-an (39 férfi és 7 nő) csavargás miatt élvezték az ingyenes vendégséget.

A statisztika összeállításán nagy nehézségekbe ütközött, mert az új rendszer csak a jelenlegi rendőrkapitány kinevezésével lépett életbe s korábban nem vezettek kimutatást.

* **"Slavija" sportegylet jubiláris multságára** — mely ma, husvétvasárnapján lesz megtartva a Klubkávéház összes termeiben — már az összes előkészületek megtörténtek. Hogy ez a monstre multság minél emlékezetesebb legyen a résztvevő közönségnek, a rendezőség a meglepetések egész sorozatáról gondoskodott. A zenét Rác Péter közkedvelt cigányzenekara és egy fuvószenekar szolgáltatja.

* **Munkásbiztosító-recepteket** állandóan elkészít a **Halmos-gyógyszertár** (a „Koronához”, Aleksandrova ulica).

* **Munkásbiztosítópénztári tagok figyelmébe!** Pénztári recepteket minden gyógyszerész készit Vel. Beeskereken, tehát a Nikolics-gyógyszertár (Gabona tér) Czikajló-gyógyszertár (Alekszandrova (Fő) utca), Moljacz-gyógyszertár (Városház sarak), Kollarich-gyógyszertár (Petrogradska u.) is.

Dr. Klein Endre specialista szülész és nőgyógyász, a beogradi, berlini, valamint a giesseni tudományegyetem nőgyógyászati klinikájának volt aszisztense, rendelését **Subotica** n Senčancki (Santai) put 12 alatt f évi március hó 17-én megkezdte. Rendel: d. e. 11—12. és d. u. 3—4. Telefon 236.

Alkalmi vétel Romániában!

A szépfalui kosárfonógár 2 nagy lakóházzal, óriási raktárpüllettel, 1/2 hold telekkel, 300.000 dinárért eladó.

Cím a kiadóhivatalban.

772

* **Dr. Kleitsch Lód-, gőzfürdő és pöstyéni iszapfürdője** nyitva

van urak és hölgyek részére **mindennap** reggel 8-tól este 8 óráig (csak szerdán nincsen fürdő). — **Ingyen fürödnek** gyermekek öt-éves korig, munkásbiztosítópénztári tagok orvosi rendelre. 583

Szonettek.

Michelangelo

Száz névtelen, szent esodája közül, Melyet megdalolni ránk hagyott, Lelke volt mégis legnagyobb, Aki meglátja, talán üdvözült.

En sírok, mint nagy vihar alatt Fialat erdő egy hegyen valahol És lelkeim gyászban meghajol, Mert érzem, ami még lelkében [maradt.]

Száz bus szobra szememet vakítja, Ereje a hegyeket szakítja, S elégiült percét egyszer sem [találta:]

Millió tervet és millió talányt Vágy és vér és könny gyanánt Magával vitt némán a halálba.

Rodin.

Ködös multakat és kusza jelent Ugy forrasztott egybe a jövővel, Hogy ha vele szállsz, az égbe- [növevél.]

Kentaurok, faunok, ősi korszakok, Felejtett harcok és felejtett köny- [nyek]

Eledbe élni visszajönnek, Szállj, szállhatsz! Nincsenek tor- [laszok.]

Letörhet száz pompás virágod, Remeghetsz zord viharban árván: Mindig elvisz testvérdént a már- [vány.]

Megsejted a szent, végtelen világot: Kozmikus ritmusok hullnak a vérbe S vésője nyomán kilendülsz a [Térbe.]

Dosztojewskij.

Elérte százszor a démon lobolva: Bus cyklon tépte a gyenge fát És sejtelmes, zord borzalmakon át Sodorta mennybe és pokolba.

Ő és az Isten: mindig csak ketten [voltak.]

Börtönben, nyitott sírnál, nászi [ágyban.]

Vad mámorban és tiszta vágyban

Egymásra mindig csak ők hajoltak.

Ő volt a bűn, a vér, a hit, a láz, Akit minden és mindenki megaláz S lelke mégis csak alvó tenger.

De ha kirobbant bűnös szenvedélye, Nének és világok jöhetnek eléje S nem tudták: ki az Isten s ki az [ember.]

Fischer Árpád.

TÖZSDE

Április 18.

Zürichi és budapesti tőzsdejelentéseink a táviróvonal zavarai miatt nem érkeztek meg.

Beograd. (Zárlat.) London 35190, Páris 506, Newyork 8069, Genf 1422, Szaloniki 152, Milano 35870, Prága 239, Wien 0114, Amsterdam 3005.

A budapesti nyomdásztrájk. A reggeli napilapok, a Népszava és a Szózat kivételével nem jelentek meg, helyettük ismét a kormány lapja, a Reggeli Hírek jelent meg. A nyomdafőnökök és a munkások tegnapi tanácskozása eredménytelenül végződött, mert a munkások negyven százalékos béremelés nélkül nem hajlandók a munkát fölvenni. A főnökök ezzel szemben ebben a követelésben a nyomdaipar elviselhetetlen megterhelését látják. A tárgyalások folynak.

Kinevezés. Az alispán Radosevity Gyókat Écskára segédjegyzőnek nevezte ki.

* **A Zsidó Ifjúsági Kultúregyesület** folyó hó 21-én, hétfőn este fél kilenc órai kezdettel tartja meg évzáró kultúrestjét a Chevrá-ház nagytermében. Az előadás keretén belül dr. Fischer Árpád megemlékszik néhai Kerpner Lajosról, a beeskereki cionista mozgalom lánglelkű, nemesszívű megteremtőjéről. Vendégeket szívesen látnak. Belepti-díj nincs.

A görög népszavazás eredménye. Az athéni népszavazás végleges eredménye a következő: A köztársaság mellett 788,742, ellene pedig 525,322 szavazatot adtak le.

Husvétvasárnap és husvét-hétfőn cigányzene a „Kotárkában”.

Országos vásárok. Csantavéren, Kulán, Novakanjiszán április 27-én, Temerinben, Beodrán és Krszturon május 4-én, Bácskapalánkán pedig 4-én és 5-ikén országos vásárt tartanak.

* **Tudja Ön, hogy meglepően olcsón** csak a **Harisnya királynál** (Srpska Krupa-szálloda mellett) vásárolhat? Ott mindennemű ingeket, nyakkendőket, bőrtáskákat, retiküloket és más **husvét**i ajándékokat jutányos áron beszerezhet.

* **Dzsávits és Hódi templomfestők.** Elvállalnak művészi kivitelben szobafestést, mázolás, műerezést és tapétázást. Cím: Roknity főtárolon.

* **Táncdélután és táncestély husvétkor a Korona-szállodában.** A husvétit böjt elmúltával a Korona-szállóbeli táncintézet **husvétvasárnap és husvéthétfőn délután fél 5 órai kezdettel táncdélutánt** (diákok részére) és fél 8 órai kezdettel **vendégestélyt** (felnöttek részére) rendez.

* **Husvétvasárnap és husvéthétfőn cigányzene a „Kotárkában”.**

* **Ami Önnek kell, az a valódi Elsa-fluid!** Ez az igazi háziszser, mely megszünteti fájdalmait! Próbaküldemény 27 dinár. Feller V. Jenő gyógyszerész, Stubica Donja, Centrál 202 sz. (Horvátország.)

* **Legujabb divatu füzésnélküli füzök, halcsontnélküli haskötők, melltartók a legelegánsabb kivitelben** készülnek **Arnstein Józsnál**, Velikibeeskerek, Korona-utca 15. Vidékieknek mintát és árjegyzékét küldök.

* **Butorok.** Háló-, ebédlő-, triszoba- és konyhabutorok, hajlitott székek és fotelok, vasbutorok, gyermekágyak, ottománok, matrácok stb. állandóan raktáron legolcsóbban **Meleghy A. Pál** butorüzletében, Car Dusanova (Váraljai) u. 12.

* **Mielőtt vásárol jég szekrényt, vendégloit, szállodai berendezést, sörkimérő-apparátust, kérjen árjegyzékét** Goldner testvérek jég-szekrénygyárától, Subotica, Telefon 134.

Julius 1-től fogadnak el utlevélkérvényeket az Unió részére.

Felhívás a múlt évi kvótából kiszorult kivándorlókhoz.

Beeskerek, ápr. 19.

A szociálpolitikai minisztérium zágzebi kivándorlási ügyosztálya a következők közlésére kért fel bennünket: Azok a kivándorlók, akiknek az Egyesült-Államokba szól az utlevelük s valamilyen oknál fogva nem utaztak el, azok küldjék el utlevelüket azonnal a községi vagy más közigazgatási hatóság útján a fenti ügyosztályba, hogy bekerülhessenek az 1924-1925. évi kvótába. Az utlevélhez csatolják az „affidavit”-ot vagy egy az Egyesült-Államokban élő hozzátartozójuk aláírásával ellátott nyilatkozatot, melyben az illető kötelezi magát, hogy szükség esetén gondoskodik a kivándorlóról. Az okmányokat átvevő hatóság az átvétel igazolása-képpen elismervényt tartozik kiállítani.

Az Egyesült-Államokba szóló új utlevélkérvényeket az 1924-1925. évi kvótára július elsejétől kezdve fog elfogadni az ügyosztály. Az eljárás utasítást később közli a hatóság, közegek útján a közönséggel.

Férfiszabók figyelmébe! A Carlton Fashion nagy angol férfidivat-album az idei tavaszi és nyári divatra megjelent. Az album három garnitúrából áll s ára 130 dinár. — Kapható az egyedárusító „Orient” főutcai üzletében

Sport

A husvét program. A husvét meccseket már az új pályán tartják meg. Vasárnap két bajnoki mérkőzés kerül eldöntésre. Fél 3 órakor Obility—Zseljeznicsari és fél 5 órakor Szlavija—Kadima.

Hétfőn az Obility a Kadimával barátságos mérkőzést játszik. Kezdeté fél 5 órakor. Fél 3 órakor a két egyet Old-boy csapatjai mérkőznek.

Eladó ház

ujonnan épült, kényelmes uri lakással. Vétel esetén beköltözhető. Ugyanott használt ajtók és ablakok eladók. 788
Cím: Gundulityeva utca 9. sz

Ház eladó

a Gimnázium utca 472. szám alatt (a főgimnázium mellett) több lakással s az azokhoz tartozó mellékhelyiségekkel. Felvilágosításért e lap kiadóhivatalához fordulni.

? Husvét bar ?

Több vagon kitűnő kudrici bor érkezett.
Hová?
A „Zenélő óra”-hoz címzett vendéglőhöz
Korona-utca 40
Literje 4-50 és 6— dinár.
Számos látogatást kér *Dopler Ferenc*, vendéglős. 771

Husvét porcellánárak!

Üvegkészleteket, függő- és asztali lámpákat, képeket és tükröket, mosdókészleteket, villanycsillárokat, vendéglői üveg- és porcellánárakat szállít olcsó árban **BENO JOZSEF** üvegkereskedő Veliki Beeskerek, a nagyhid mellett. — Táblatüveg, ornamenttüveg. — Elvállal mindennemű építletüvegezt. 560

Keresek szerény, idősebb magányos asszonyt,

aki a főzésben és az összes háztartási munkákban jártas és állandó helyet keres. Fizetés megegyezés szerint 769
Cím az ORIENT fő-utcai üzleté en

M. Rezsó és Társa műszaki iroda és kereskedés

Veliki Beeskerek, Szkerityeva u 2.
Vállal műszaki és villamosfelszereléseket magánosok és községek részére, malomberendezéseket, tűzde- és hidmérlegek javítását helyben és vidéken. 827
Modern! Olcsó! Garantált!

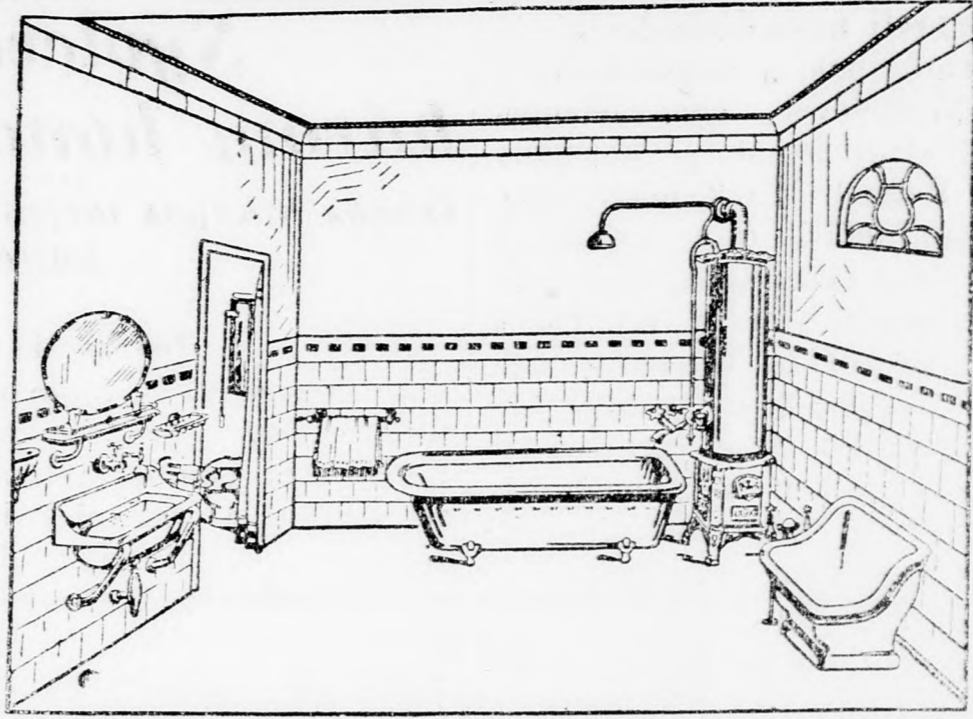
Eladó egy forgalmas helyen épült ház

lakatosmühelyiel és szerszámmal együtt vagy anélkül. Vétel esetén átvehető. Bővebbet: Zmaj Jovina utca 14. sz. alatt a tulajdonosnál.

J. Grünwald kavicsvállalata Belackva.

Beton, cement és asphaltmunkálatokhoz
folyam-homok és kavicsot
a legjobb szemesekben, továbbá **rostált kavicsot és homokkavicsot.**
mint a legkitűnőbb anyagot **utépítésre és karbantartásra,** valamint, mint különösen alkalmas anyagot **cementárak előállításra.** 749

A kladóhivatal telefonja — 21.
A szerkesztőség telefonja 281.

Teljes fürdőszobaberendezéseket

állandóan raktáron tart
Engel Ádám lakatos-mester **Vel. Beeskerek**
Pariska (Megyeház) utca, a főpostával szemben.

Nagy husvét vásár

Meissner János
rőfös- és divatáru-üzletében, Szarcsán.
Telefonszám 9. Alapítva 1900.

Svájci, francia, angol, cseh és német elsőrangú áruk!

Nagy választék!
Olcsó árak!

Grenadin, etamine, batiszt, mollröcke, vollant, horgolt áruk, férfiszövetek, női-szövetek, nadrágszövetek, ágynemű kanavász, ingnek való zefir, frenche, sifon, batisztsifon, damaszt, vitorlavászon, köpper, matrácszövet, ágyterítő vászon, nanking, inlet, ágygarnitúra, asztalterítők, függönyök, kreton, sötétkék karton, barchetek, selymek, selyemkendők, szövetkendők, D. M. C. himzőpamut, kötőpamut, slingelő pamut, porcellán-eszközök, email-tárgyak, öntött tárgyak stb.

Telefon 103.

Telefon 103.

Ifj. Krausz Gyula cég Vel. Bečkerek

a beliszei S. H. Gutmann rt. fatermékeinek, retortafaszenének és ecetsavának **bánáti kizárólagos elárusítója** minden hajó- és vasuti állomásra a legolcsóbban és leggyorsabban szállítja fenti termékeket előnyös fizetési feltételek mellett.
Sürgőncim: „Lignum” Veliki Bečkerek. - Iroda: Matavuljeva u. 7.

Az amulett.

Irta: **Borsodi Lajos.**

Személyek: az ismertnevű fővárosi író és a vidéki író. Az első negyven éves lehet, biztos fellépésű, elegáns ember. A másik korát nem lehet meghatározni, épp úgy lehet ötven mint hatvan éves, szalunkabátot hord, hajlott hátú. — A vidéki író hónapos szobája.

A vidéki író (mindkét kezével megrázza a másik kezét): Nagyon, nagyon boldog vagyok... Igazán köszönöm, hogy eljött... Parancsoljon, parancsoljon... Nem abba a székbe, annak hiányzik a... Talán ide!... Így, így... Mikor jött a mi városunkba?

A fővárosi író: Tíz napja vagyok itt. Nem akartam elmulasztani az alkalmat... Jó színen van, kollegám.

A vidéki: Hát igen... Az ember csak elégedél valahogy... A vidéken is lehet azért élni!...

A fővárosi: De mennyire lehet! A vidéknek is megvan a maga varázsa. Meleg impressziók, kedves, egyszerű figurák... Szinte odakiváncsoznak az ember tolla alá... Min dolgozik mostanában?

A vidéki: Köszönöm a szives érdeklődését. (Nagyon szerényen.) Egy drámán dolgozom. Háromfelvonásos dráma. Társadalmi színmű. Ez már a tizenötödik.

A fővárosi: És mi lesz vele, ha készen lesz?

A vidéki: Ami a többivel. Beküldöm a Nemzeti Színháznak. Minden darabomat beküldöm a Nemzeti Színháznak.

A fővárosi: A Nemzeti-nek? Nem emlékszem, hogy a Nemzetiben... Vagy talán tévednék?

A vidéki: Nem. Még nem adták elő egy darabomat sem a Nemzetiben. De egyszer kaptam egy szép levelet az igazgatótól. Egy nagyon szép levelet.

A fővárosi: És mi volt abban a levélben?

A vidéki: Nálam van. (Foszlószerű selyemtárcát vesz elő a kabátja béléseiből, kórtársz benne.) De nem akarom vele fárasztani... Az van benne, hogy... egyszerűen: a nyelv vezet elég szép, csak a jellemrajzolás még egy kissé ingadozó. (Zavartan mosolyog.) És hogy az asszonyaim nem elég mo- dernek...

A fővárosi: Az én darabjaimat ismeri?

A vidéki: Óh, hogyne! Óh,

az ön darabjai! New-Yorkban, Párizsban és mindenütt adják... Oh, hogyne!

A fővárosi: Nem azért mondom. Csak rá akarok mutatni arra, hogy az asszony lelkébe bele kell tudni világítani, éles tekintettel mint egy hideg reflektorral... Nizzában és Berlinben és Párizsban láttam ezeket az asszonyokat.

A vidéki: Én még sohasem voltam Párizsban. Egyszer jártam külföldön, Olaszországban, de csak Veronát láttam.

A fővárosi: Csak Veronát? És Rómába nem ment?

A vidéki: Nem lehetett. Körutazási jegyem volt. Csak Veronában lehetett kiszállni.

A fővárosi: Egyedül utazott?

A vidéki: Nem. Az asszonyval. Az akkor volt, amikor a házamat eladtam. Az utolsó pénzből Olaszországba utaztunk. Annak most tíz esztendeje. Utána ment el az asszony.

A fővárosi: És azóta?

A vidéki: Azóta egyedül vagyok. Nem hiszem, hogy én még egyszer kikerülnek a világba. Nem való az mindenki- nek. (Elgondolkozik.) Párizs... Taps, kihívás a párizsi színházban... Oh, istenem! És párizsi nők és berlini nők!...

A fővárosi (éjjel): Sokszor egyetlen asszony mélyebben bele- nyul az ember lelkébe mint száz más.

A vidéki: Ez igaz lehet. Egy asszonyon keresztül talán meg lehet ismerni a többit. De ez nehéz, nagyon nehéz. En tudom, hogy milyen nehéz.

A fővárosi: Ha egyszer egy asszony benne volt az író lelkébe, ki is tudja onnan emelni és átmenteni a művészet részére.

A vidéki: De csak akkor, ha az az asszony már meghalt a lelkünkben...

A fővárosi: És... még nem halt meg az az asszony a lelkében?

A vidéki: Óh igen, meghalt. Régen meghalt. A tollam- ban lehet a hiba. Mindig őt akartam megírni és sohasem sikerült.

A fővárosi: Hidegen, cinikusan kell őt látni. Abban a pillanatban kell a lelkébe világítani, amikor képes volt, itt=

hagyni... megszökni a másik- kal...

A vidéki: Nem, nem. Ne bántsa. Ennek így kellett jö- nie... Az az asszony kiragyo- gott a vidékből, annak nem való a szegénység... Amíg még volt pénzem, igen, de aztán... Már kezdem őt látni tisztán, hidegen... szinte feltámad már a tollam alatt... Érdekes ass- szony, nem mindennapi asszony. Látja néha?

A fővárosi: Az Operában láttam utoljára. Két héttel ez- előtt.

A vidéki: Páholyan volt?

A fővárosi: Páholyan.

A vidéki: És... még min- dig vele?

A fővárosi: Nem. Már mással.

A vidéki: Nem kereste föl a páholyanban?

A fővárosi: De igen. Kö- zömbös dolgokról beszélgettünk.

A vidéki: Persze, persze. Miről is beszélgettek volna. Pedig érdekes asszony, nem mindennapi asszony... Meg kell őt írni hidegen, cinikusan... Igaza van... De beszéljünk másról. Olvasom, hogy a jövő héten új darabját mutatják be a Nemzeti Színházban. Szív- ből örülök, igazán örülök.

A fővárosi: Az ilyen be- mutató mindig izgalommal jár. Sohasem lehet tudni...

A vidéki: Óh, önnél lehet tudni. Biztos siker, holtbiztos siker... És aztán a világkörüli hódító ut!... Szép dolog ez, nagyon szép dolog...

A fővárosi: Minden újabb állomás újabb izgalom. Vesződ- ség a színházi ügynökökkel, szí- nészekkel... Ez se fenéig tej- föl... A vidéken az irás sok- kal csendesebb mulatság.

A vidéki: Sokkal csende- sebb. Kicsiny közönség, talán egy-két asszony... és az se biztos. De az ember inkább magának ír, talán csak magának. Mintha az ember tükör előtt állna és nézné magát... Kü- lönös... Miért is nézi magát az ember?...

A fővárosi (érdeklődve): De azért gyönyörködik az em- ber magában, ugye?

A vidéki (zavarban): Is- tenem!... Az embernek idővel a szívéhez nő a dolog... És egyszer talán mégis megoldja a nagy problémát... Hidegen, cinikusan, amint mondani tet- szett...

A fővárosi: Sikerülni fog, meglátja, sikerülni fog. (Feláll) Most pedig bucsuzom magától, kollega ur. Sok sikert a további munkához!

A vidéki: (Sztintén feláll, mindkét kezével a kezét fogja.) Köszönöm, köszönöm... Már siet?... Pedig szerettem volna még valamit...

A fővárosi: Parancsoljon velem. Talán a drámája ügyé- ben a Nemzetinél?

A vidéki: Nem, nem. Az ilyenek magától kell jönnie... Az ilyen nem szabad erőltetni... Másról van szó... Egészen másról...

A fővárosi: Ha megtehe- tem...

A vidéki: Igen, megteheti...

Csekélység az egész... Egy kis szívesség!... Az asszony, amikor elment a másikkal... nem fontos, igazán, nem fon- tos... egy kis amulettet felejtett itt... még én vettem neki a jó időkben... Szép, kis amulett, nagyon szerette... Hiányozni fog neki... Ezt a kis amulettet... (félszegen hátul a nyakába nyul, kiesantantja a zárat és kihuzza a láncra csüggő aranyamulettet) ezt a kis amulettet... ha volna olyan kegyes... talán alkalmi- lag... Előre is köszönöm, na- gyon köszönöm... Csak át- adni, egyszerűen csak átadni...

A fővárosi: Meglesz. És még egyszer: sok sikert a to- vábbi munkához!

A vidéki: Köszönöm, há- lásan köszönöm. Meg fogom oldani a nagy problémát: hide- gen, cinikusan...

Összes vendégeimnek, jóismerő- seimnek kellemes

husvétii ünnepeket

kívánok! 740

Perkov István

a Grosz-féle vendéglő üzemeltetője.

Nagyrahecsült összes vendégeim- nek és jóismerőseimnek ezuton is **kellemes husvétii ünnepeket kívánok.**

Szobcsák Ferenc vendéglős

a „Fehér galamb“-hoz. 789

Igen tisztelt vendégeimnek, jóbará- taimnak és ismerőseimnek kellemes

HUSVÉTI ÜNNEPEKET KIVÁNOK!

M. SLANKAMENAC

higiénikus borbély és fodrász (a volt városi adóhivatal épületben). 741

Igazgató: **Novacsek János.**

Csehszlovákia legelőkelőbb utazóvállalata!

Grand Cirkusz Olympia

Velikibecskereken, a Vásár-téren. Április 19-én, szombaton este 8 órakor

Vasár- és ünnepnapokon **2 nagy előadás**

nagy megnyitó diszeloadás

d. u. 4 és este 8 órai kezdettel!

758

itt még nem látott világvárosi műsorral!

Csak rövid ideig!

Óriási fedett sátor! Saját zenekar! Villanyvilágítás! Az előadások kedvezőtlen idő esetén is megtartanak!

Aki emberi életet akar élni, maradjon otthon.

Argentínai levél.

Becskek, ápr. 19.

Időről-időre valósággal vándorlási mánia vesz erőt az emberiségen. Nagy, egész nemzeteket érő csapás, balsors után az egyedek ezrei válnak le a törzs fájáról, hogy idegen világban felejtsek a multat és kereszenek boldogabb jelent. Majd az arany démona csábit vándorlásra, majd kalandos élet reménye. Ez a vándorlási epidémia valósággal lelkileg megfertőzi ilyenkor az emberek ezreit, akik ebben az állapotban tulteszük magukat egy-kettőre a szülőföldhöz, hazához való ragaszkodáson és mennek vakon, elkábultan mint az esti pille a lámpafénynek, az idegenbe, legtöbbször elpusztulni, mert nem képesek új hazájuk viszonyaihoz azonnal alkalmazkodni. Aki pedig ezt nem tudja, annak szükségyszerűleg el kell pusztulnia.

Ilyen vándorlási láz kapta most meg az emberiséget Argentína felé. Ez most az ígérlet földje. És akiket itt megcsalt az élet, megcsufolt a sors, mind-mind fogják a vándorbotot, itt hagyják a biztost és mennek keresni a nincsent!

Mi újságírók, sok-sok cikkben megírtuk a kivándorlók sorsát, amely ezer közül egynek hoz csak sikert és kilencszáz-kilencvenkilencnek nyomort, pusztulást. Ezek a cikkek természetesen nem győzik meg úgy az embereket, mint azok írása, akik maguk ott élnek és látják, sőt saját magukon érzik, hogy ott mi folyik. Ime közlünk egy levelet, amelyet egy Becskereken közismert iparos, aki most Argentiniában él, írt haza egy ismerősének. Ez a levél többet mond, mint amit mi még írni tudnánk:

B. Aires, 10. I. 1924.

Igen tisztelt Laczkovich Ur!

Ön bizonyára haragudott már rám hosszú hallgatásom miatt, de mielőtt írnék, gondoltam mindig, tisztába akarok jönni az idevaló állapotokkal, hogy Önnek egy igazán kimerítő és őszinte levelet írhaszak.

Magamról nem sokat írhatok, mint inkább azokról a keserű tapasztalatokról, amelyeket tettem.

Azt mondtam és mondom most is: intelligensebb emberek, akik emberi életet akarnak élni, ne jöjjenek ide. Argentína valamikor jó volt, ez sok mindentől következtethető, de ma már nem. Argentína olasz telepítés és jaj annak a bevándorlóknak, aki nem olasz, vagy legálább is spanyol. Az idevaló németek,

sajnos, sokkal szivtelenebbek még mint a többi ittlakók. A benszülött argentinait (spanyolt) általában »jószívűnek« mondják. Sajnos, a jószívűeket itt is csak a szegények között találhatni, akik a sajnálatukon kívül, mással nem igen segíthetnek bajba jutott embertársukon. Általánosságban az argentinai spanyol szivtelen, érzésnélküli, lelkiismeretlen és alattomos, de büszke.

Kereset, munkaalkalom, elsősorban az állattenyésztésben és földművelésben van. Másodsorban improduktív munkában, mint koresmátos, cigarettaárusító, cipőtisztító, rikkanos, pap, rendőr, ügynök, utcai árus, zsebtolvaj, betörő, sofőr, sorsjegyügynök, leánykereskedő. A harmadik osztályba tartoznak az iparosok, akiknek száma 500 százalékkal nagyobb, mint ahogy kellene, mert a terményeik csak igen kis mennyiségben helyezhetők el. Nagy gyárak itt nincsenek. Ha egy műhelyben tíz munkás dolgozik, úgy a tulajdonos már egy ménkü nagy táblát alkalmaz a házára a büszke »Fabrika« felirással. A gyári uton előállított cikkek legnagyobb részét a külföldről importálják, mert minőségileg és árban olcsóbbak mint a belföldiek. Az államháztartás ügye, különösen az ország belsejében minden kritikán aluli. A jómódúak pénzért még a börtönbüntetésétől is megválthatják magukat. A rendőrök egész hadserege van itt állandóan szolgálatban, de elsősorban a kapitalisták védelmére. Ez az oka, hogy a rendőröket az improduktív munkások közé soroztam.

Buenos Aires világváros. Minden, amit a modern technika nyújthat, itt megszereshető. Fényűzés, mint talán sehol másutt a világon. Állítólag három millió lakosa van. En azt hiszem azonban több van. Az utolsó két évben több mint harmincezer olyan házat építettek, amelyhez építkezési engedély kell, mert az engedély nélkül építhető bádogg-és faházakat napról-napra száz számmra építik. Sok szegény ember árverésen vesz házhelyet 40-80 peso havi részletért. Erre a telekre fabarokot épít, amelyből,

ha Isten akarja, egyszer kőház lesz. Ezek a szegény háztulajdonosok 8-9 éven keresztül minden hónapban 40-80 pesot visznek egy ilyen telekspekuláns társaság pénztárába. És ha egyszer mégis megfizetné, hogy több évi rendszeres részletfizetés után valaki 3 hónappal adós marad, úgy addig befizetett pénzét az utolsó centavosig elveszíti. Valósággal rablás, amit ezek itt véghezvisznek. Ha azonban valaki olyan módba jut, hogy építhet egy 3-4 szobás házat, amelyből 2-3 szobát bérbe adhat, úgy a bérlet 8 éven keresztül az egész házat kifizetik — amellett, hogy ő maga ingyen lakott ezen idő alatt. Így húzza le egyik ember a másiknak a bőrét.

A legnagyobb rablást itt a lakások bérbeadásával követik el. Egy téglaházban lévő egyszobás lakásért havi 35-40 pesot fizetnek. Ehhez meg kell jegyezni, hogy egy napszamos legjobb esetben napi 5-6 pesot kereshet. Nos, most számoljon Ön maga.

Az üzletmenet pang. Munka nincs. A munkanélküliség folytán az emberek ezrei teljesen kétségbeesetten lézengenek. A munkanélküliség támogatásának intézményét itt nem ismerik. És mindamellett naponta futnak be új hajók, új szerencsétkeresők ezreivel. Nevető arcaik, amelyeket az álmok-álma fest színessé, nemsokára fakó lesz a gondoktól, a könnyektől. A megáldott paradicsom pokollá változik. Akinek nincs módja arra, hogy ebből a helyzetből szabaduljon, az addig sir, míg beletörődik ebbe az új helyzetbe, amely a pusztulás felé vezet. És ekkor kezdődik az irtózatos harc, amelynek a végcélja már nem a gazdagság, a tisztesség megőrzése, hanem csak a pusztulás — kenyér!

A napi megélhetéshez itt jóval több kell, mint otthon. Lássuk csak: 1 kg kenyér 40, 1 kg marhahús 50-120, 1 liter tej 20, főzelek 30, 1 kg gyümölcs 50-100, 1 kg cukor 65, 12 tojás 100-120, 1 kg kávé 400-500, 1 üveg sör 45-70, 12 db cigaretta 20-60 centavos, ételolaj 1 liter 140-600, szén 10 kg 110 centavos. Egy nagyon szerény háztartáshoz, ha hozzávesszük még a bért és a villanyosköltséget, úgy kell napi 4-4½ peso. A ruhanemű ugyancsak nagyon drága, egy ruha 120 peso, egy pár cipő 20-35 peso. Nagyon

sok kell gyógyszerre is, mert az éghajlat nagyon szélsőséges. A múlt héten 37 fok Celsius volt a hőmérséklet, amely 9 órai időn belül 15 fokra süllyedt. Tesék csak ezen gondolkoznai.

Nagy szenvedésünk az ivóvíz. Édes ugyan, de mégis rossz, mert erősen lugostartalmu. Ezért van az, hogy itt minden ember gyomorbeteg. A mosásnál mindenesetre jó a viznek ez az összetétele, mert a nők télen-nyáron hófehérré mosják a ruhát anélkül, hogy melegítenék a vizet. A ruhát itt nem szokták kifőzni.

Másik nagy kín, a moskító (egy szunyogfajta) csipése. A moskító körülbelül 4-5-ször akkora mint európai testvére. Ejjel az ágyat, egy erre a célra szolgáló halóval, a moskítóhalóval egészen be kell burkolni, különben lehetetlenség aludni.

Az egyedüli kellemes dolog itt az, hogy az embernek nyugta van a hatóságoktól. Itt nincs jelentkezés. Ha az ember nyugodt, csendes életet él, senki sem törődik vele.

En magam előbb Rozarióban jártam, de mert munkám nem volt, visszatértem Buenos Airesbe, ahol a mesterségemet folytatam és most uborkaszezonban 36-40 pesot keresek hetenként, remélem azonban, hogy később felviszem 48-50 pesora.

Önök Laczkovich ur, ezerszer is azt üzenem: »Ne is gondoljon arra, hogy ide kijöjjön«. Őszintén javát akarom Önnek.

Remélem, hogy Ön nemsokára hallatt magáról és a becskerekiekről, sokszor szívesen üdvözlöm feleségemmel együtt.

I. Patai.

U. i. Madariné asszonyság Karácsony óta itt van.

Nagyrabcsült vendégeimnek és jóbarátaimnak kellemes
husvétii ünnepeket kívánok.
Mayer János 780
a „Klub“-kávéház tulajdonosa.

Nagyrabcsült ügyfeleimnek
kellemes husvétii ünnepeket kívánok!
Molnár János
villanyerőre berendezett homoru-,
műközőru-, acéláru- és javítóműhelye
Velikibecskekerek
Knez Miletina (Nicky) u. 1. sz., az SHS
posta mellett, Páris (Pest)-szálló épület

Igen tisztelt vendégeimnek és jó-
ismerőseimnek
kellemes husvétii ünnepeket kívánok!
743
Arschinov Steva
higiénikus fodrász (városház-épület).

Nagyrabcsült vevőközönségének és jó-
ismerőseinek ezuton kíván kellemes
husvétii ünnepeket
Glang István mészáros és hentes
Brigadira Risztitya (Aradáci) utca.
744

Igen tisztelt vevőközönségének és
jóismerőseinek
kellemes husvétii ünnepeket
kíván 745
Milan Novakovity pékmester
Brigadira Risztitya (Aradáci) u.

BERSON

gummipőcsarkot és gummitalpat

illesszen cipésze a cipőjére, mert ezzel nemcsak
pénzt takarít meg, hanem lábait és cipőit is kiméli.

Új és használt

zsákok, ponyvák, zsinegek

a legolcsóbban

Schlossberger és Hared

zsák-, ponyva- és zsinegnagykeres-
kedő cégnél.

Novisad, Futoski-put 13., (az udvarban).

Telefon 531. sz.

Sürgőnycim: Hessian, Novisad.

754

A mesének vége...

Irla: D. Bodó Máttyás.

Künn ültünk a mezőn, erdő szélén. Puha fűben, virágok között.

A susogó lombok közül édes madárcsicsergés lallatszott, a lég tele volt tarka-barka pillangókkal. Mindenfelől piros pacsok bólogtak felénk. A balsamos levegőt kéjjel szitttuk magunkba. Bohó gyermekszivünkbe a szerelem bűvös varázsa lopódzott. Mennyire emlékembe vésődtek annak a leánynak csodaszép vonásai!...

Sűrű, szögbarna haja kétfelé volt homlokára simítva, a hosszú, tömör fonat ott pihent ölében. Mély tűzü szeméit lesütötte. Ujjai mezei virágokból összerakott csokorral babráltak. Az én ajándékom volt. Kurta szoknya-csokója alól kilátszottak forrás, szép lábai, melyek kivágott cipőbe voltak bújítva. Piciny keble hevesen pihegett. Fureszkat is mondtam neki:

— Édes Gizikém, én magát mindennél a világon jobban szeretem. Valóban beteg vagyok, ha kedves, aranyos arcát nem láthatom. Minden álmom, szívem minden dobbanása az Öné. És nemcsak most, hanem örökké, jól értsen meg, örökké... Szeressen maga is úgy engem. Ma-holnap kész ember lesz belőlem, elveszem magácskát, kicsiny, puha fészket rakunk és, óh, mily boldogok leszünk mi akkor!...

Arca kipirosodott, nem mert szemembe nézni. Alig érthetően susogta:

— Én is szeretem magát, Miklós, a magáé leszek... vagy meghalok...

Nálamnál szerencsésebb ember e percben nem létezett, az örömtől reszketve csókoltam meg arcát és lázasan rebegtem rózsás fülébe:

— Te kedves, te édes gyöngyvirágom, milyen jó vagy... Oh, milyen mennyei öröm lenne, ha mindjárt oldalad mellett maradhatsz... Nem kellene soha többé távoznom... De, sajnos, még sokat kell tanulnom, küzdenem, míg a magaménak nevezhetlek...

Oly sok szépet mondtunk el egymásnak, hogy végre is kifogytunk a szóból. Csöndesen haladtunk egymás mellett hazafelé...

A falu apró, hófehérre meszelt házai mintha szebbek, vonzóbbak lennének. A templom

toronyában misére harangoztak... Olyan édes-busan kongtak a harangok...

Sok év múlt el azóta... Homlokomra a sok anyagi gond, szenvedés mély barázdákat rótt, hajam deresedni kezdett.

Egy estélyen jöttünk újból össze véletlenül. Első pillantásra megismertem a szép, molett aszszonyt. Pedig de rég nem láttam!

Emlémembe idéztem az örökre eltűnt szép multat. Ismét magam előtt láttam az akác lombos kis falut, a virágos mezőt, a rövidruhás, kedves csitri leányt...

Nem is lepődött meg nagyon látásomon.

— Nini, Miklós, maga az, azt hittem már régen meghalt. Bemutatom férjemnek. Bodray Miklós — Dukai Jenő. Ugye megengeded, Jenőké, hogy Bodray urral kicsit elbeszélgethessünk? Régi, jó ismerősöm.

— Kérlek szépen, tessék. Egy mellékszobába húzódtunk. Nagy ingaóra alá egy pamlagra ültünk. Az óra erősen kattogott.

Sokáig nem jutottunk szóhoz. Magamban azon tűnődtem, vajjon mit fog mondani, hogyan menti ki magát?! Szép frizuráján igazított egyet, szeméit félig behunyta s lassu hangon szólalt meg:

— Maga azóta, hogy elkerült tőlünk akkoriban, semmi életjelt sem adott magáról... Pedig de sokszor gondoltam reá!... Miért feledkezett el rólam?... A végtelenségig nem várakozhattam, hát... férjhez mentem, s hála Istennek, boldog is vagyok...

Forgott velem a szoba, széldültem. Tehát engem tart hibásnak. Mire kissé magamhoz tértem, reszkető hangon válaszoltam:

— Engedje meg, asszonyom, hogy elmondjam a valót. Itéljen azután belőle... Tudja jól, hogy falunkból mint szegény szülők gyermeke távoztam. Apám hamarosan meghalt, beteg édesanyámat és három kis testvéremet azután magamhoz vettem. Innét kezdődik szomorú életem története. Éjjelenként tanultam, nappal pedig kenyér után néztem. Ötünk számára kellett keresnem. Hogy milyen nyomoruságos volt életünk, arról Önnek fogalma sincsen. El sem mon-

dom. Édesanyámat és két testvéremet hosszas betegség után eltemettem. Azok már a sirban pihennek szintén. Pista öcsémet a gimnáziumba járatom. Ma már túl volnék a nélkülözéseken. Sokszor az örüléshez állottam közel. Hitvány, tengődő életemet egy napsugár világította be, az Ön iránt való mélységes szerelmem. Ebben biztam, ez adott fáradt idegeimnek újabb erőt a munkára, ez tartott meg életben. Mert igen sokszor foglalkoztam azzal a gondolattal, hogy én is követem szeretteimet és véget vetek mindennek... És, én Istenem, mennyire csalódtam!... Azt mondja, aszszonyom, nem adtam életjelt magamról, hát el lehet tagadni azt a sok írást, miket Önnek küldtem?! Nem biztosították ezek minden egyes alkalommal változatlan, hü szerelmemről?! Nem volt ez elég Önnek? Egész lelkemet beleöntöttem azokba a sorokba... Bocssáson meg, hogy ilyen őszintén beszéltek, de nem hagyta nyugodnom az a tudat, hogy Ön kétkedik bennem, engem hibáztat... Önt elriasztotta az a nyomoruság, mely soraimból kirítt. Vallja be, félt attól, hogy egy ilyen szerencsétlen ördöghöz fűzze sorsát. Észrevettem ezt leveleink elmaradásából, de azok hangjából is mindent megértettem. Nem akartam tolatkodó lenni, magamba fojtottam óriási bánatomat, felhagytam a levélbeli érintkezéssel. Kerültem Önt. Szívem sokszor majd meghasadt utána, nem tehettem róla, hogy Önt annyira imádtam...

De jobb ez így. Nem ismerte meg legalább az élet árnyoldalait. Nem kellett átéreznie azt, mit jelent éhezni. Nem kellett tapasztalnia, hogy a nemesebb érzéseket mint öli ki fokról-fokra a mindennapiért való fárasztó munka. Én mindezekkel, sajnos, megpróbálkoztam. Megtört, életunt emberré lettem. Ön lett volna, asszonyom, hivatva felderíteni életem hátralevő napjait, elsimitani azt a sok redőt homlokomon, melyeket a sok bánat szántott... De ne beszéljünk erről, hiszen már késő... Azonban ne vádoljon soha azzal, hogy megfeledkeztem Önről. Az Ön iránt való szerelmemet a sirba viszem. Nem okolom magát, s végtelenül jól esik saját ajkairól hallanom, hogy boldog... Higyje el, nincsen a föld kerekségén senki sem, ki

ezt Önnek őszintébben kívánna, mint én... Engem bizon csak sorsomra...

Arca valamivel halaványabb lett. Beszédem volt reá némi hatással. Felkelt és bucsuzás-képpen csak annyit mondott:

— Nagyon sajnálom, kedves Miklós, de most már mit sem változtathatunk a megtörténteken... A mesének vége... Várnak már reám. Isten velem!

Ott maradtam még ülve. Magam elé bámultam. Nem tudom, szívem vagy pedig az ingaóra kattogott-e hangosabban...

Szemeim könybe lábadtak, füleim zugtak... Ugy tetszett, a távolból kis falum harangjai ismét szólnak... ezuttal azonban temetésre... Mintha földi boldogságomat kísérnék örök nyugalomra.

Isten tisztelt vevőinek 783 és összes üzletfeleinek

kellemes husvéti ünnepeket kíván

Vlajnyty és Todorovity

fűszer- és csomagolókereskedés nagyban és kicsinyben **Velikibecskerek**, Kralja Petra trg 4. Telefon 194.

Nagyrabecsült összes vendégeinknek ezuton kívánunk őszinte **kellemes husvéti ünnepeket!**

Rakity Iván és Társa

a „Szrpszka Kruna“-szálló és kávéház tulajdonosai. 782

Nagyrabecsült vevőközön-ségének és jóismerőseinek ezuton kíván **kellemes**

husvéti ünnepeket

Pera Radovanovity

a „Menyasszony“-cég **Velikibecskerek**, Aleksandrova (Fő) u. 781

Különleges

modellkalapok, ruhák bluzok, jumperek

érkezték!

Alakitást, kalapvasalást jutányos áron vállal 77

Aszlányi Julla, Velikibecskerek Nemanjina-utca 7. szám, Tunner-ház.

Prandell Rezső és Fia

fűszer-, gyarmat- és festékárúkereskedése **Velikibecskerek, Aleksandrova (Fő) u. 15.**

Nagyban!

Alapított 1888.

Kicsinyben!

629

A **husvéti Ünnepekre** ajánlják dusan felszerelt rak-tárakat a legjobb minőségű kávé, tea, rum, konyak, kakao, tea-sütemények, mandula, mogoró, mazsola, csokoládé, füge, különféle halak, szardínia, **vérpiros narancs**, citrom, egyéb déligyümölcsök és gyarmatárú stb.-ben Nagy választék husvétii cukorkákban, husvétii nyulacsokák és tojásokban.

Legolcsóbb árak! — Pontos és szolid kiszolgálás!

Husvételi borok!

A husvételi ünnepek alkalmából ajánlom kitűnő zamatu kudrici boraimat, utcán át kimérve, 5 literen **5 dinár!** literenkint 6 dinár. **Kitűnő házikoszt!** felül literenkint. Heti vagy havi abonenseket igen szolid árak mellett vállalom! Minden este **Kovács Gázi** közkedvelt tamburazenekara játszik! A vendéglő egész éjjel nyitva! **BEHRING GYÖRGY**, vendéglős.

Szigoruan szabott arak!

Pontos kiszolgálás!

Megérkeztek

és még állandóan érkeznek

761

utolsó tavaszi ujdonságok

melyeket, mint eddig is, a legszolidabb áron árusítunk ki. Selyemharisnyák 70 dinártól feljebb, férfinyakkendők 20 dinártól feljebb és a többi árucikkek is a legjutányosabb árban kaphatók.

:::

Tisztelettel

Sztankovity I. és Társa

rövidárukereskedése a „Szokol”-hoz, Velikibecskerek, Aleksandrova (Fő) utca.
Tisztviselőknék mérsékelt árengedmény!

Motorhajó közlekedés

469

Sztáribecsej és Novibecsej között.

Indul. Sztáribecsejről 6, 1/2 10, 13 1/2 és 16 órákor.

Indul. Novibecsejről 7, 1/2 11, 14 1/2 és 17 órákor.

Nagy husvételi vásár!

Mértékutáni öltönyök angol

és cseh szövetekből, a leg-

divatosabb kivitelben. Kész

férfi- és gyermekruhák, fel-

öltők, női modellkabátok,

angol sportsapkák, szöve-

tek, juta- és kókuszfutók.

751

Mélyen leszállított árak!

Grünbaum Vilmos áruházában

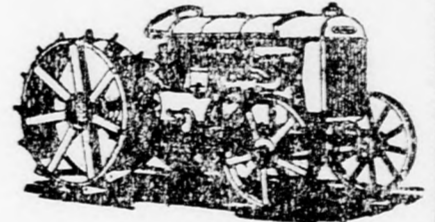
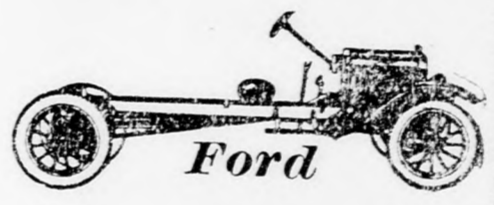
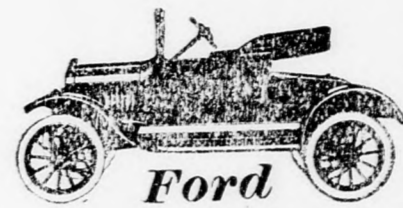
Velikibecskerek, Aleksandrova (Fő) utca.

Ford

egyedüli képviselöte

Velikibecskerek,

Zsitni trg (Buzatér) 6. szám.

Ford

a legnépszerűbb
automobil, 8,000,000
felül van manapság
forgalomban.

A Ford körüli kezelés
a legminimálisabb.

Ford 1 kg benzinnel
9 km halad.

Ford óránkénti 75 km
sebességgel halad-
hat.

Ford kapható nyitott,
vagy csukott alak-
ban, 2 vagy 5 ülés-
sel ép így kapható
teher- és féltelhe-
r-kocsikban.

Minden egyes „Ford”-
ért jótáll a leghire-
sebb cég „Ford Motor-
társaság”.

Ford pótrészei mindenkor kaphatók Velikibecskereken
és országunk más részeiben. 612

Különbéféle típusu és alaku Ford megtekinthető

a Ford-Társaság képviselöténél

Velikibecskereken,

Zsitni trg (Buzatér) 6. szám.

Leányka Simmycipők, fehér, szines
és betétes lakkcipők . 50 Din

Szandálok.

Egyéb gyermekcipők legolcsóbban.

Női lakk- és antilopcipők 250 Din-tól
feljebb.

Francia kivágott és spanglis cipők
bőrsarokkal 150 Din-tól feljebb.

A világhírű „Deika”- és „Turul”-cipőkből a tavaszi szezonra óriási választék érkezett, melyek a közelgő
husvételi ünnepekre mélyen leszállított árcakon kaphatók

Vilim Herzfeld D. D. cipőkereskedésében

Aleksandrova (Fő) utca ● Velikibecskerek ● Aleksandrova (Fő) utca.

709

Nőiharisnyák minden színben 35 Din
Gyermekharisnyák 10 Din-tól feljebb.
Házicipők, papucsok, Szokol- és
tornacipők.

Férfi bokszipők 185 Din
Férfi Simmycipők 250 Din
Munkáscipők barnában
és feketében 150 Din

Velikibecskerek intelligens közönségének találkozóhelye a

Kaszinó-vendéglő,

656

hol a legkellemesebben töltheti el a húsvéti ünnepeket! Egvedüli legalkalmasabb helyiség mulatságok, tarsasösszejövetelek és bankettek rendezésére Kényelmesen berendezett éttermünket táncmulatságok rendezésére teljesen díjtalanul becsájtjuk a t. közönség rendelkezésére. Elismert legjobb konyha! Elsőrendű ételek és italok! Naponta frissen csapolt Dugyarszky-féle világos- és barnasör! Minden este egy elsőrendű cigányzenekar játszik!

Scheinring Gusztáv és Daié Zsarkó, bérlok.

Igen tisztelt vendégeinknek és jóismerőseinknek kellemes húsvéti ünnepeket kívánunk!

Vendéglősök figyelmébe!

Szives tudomására hozzuk a t. vendéglős és kávék uraknak, hogy friss hentesáruinkat, virsli, szafaládé stb., ugymint a békebeli időben, saját kocsinkon, minden nap ismét hához szállítjuk! A húsvéti ünnepek alkalmából ajánljuk saját készítményű speciális

húsvéti sonkáinkat

(á la prágai)

746

valamint friss hentes- és mészárosáruinkat a legolcsóbb napiáron!

BÄUERLE ÉS KARTYE

mészáros és hentes, VELIKIBECSKEREK, Kralja Petra trg (városház épület).

Fischgrund A., Pancsevó

gyapjuszövetek és pamutárak kizárólag nagyban.

Bizományi raktár és képviselő a következő világhírű nagy gyáraktól:**Julius Abeles & Komp., Triebendorf,**
kanavászok és zefirek.**Franz M. Rhamberg, Dornbirn,**
valódi elsőrendű festők.

747

● Állandó nagy raktár! ● Legolcsóbb napiárak! ●

Tóth András hangszerkészítőVelikibecskerek, Szvetozara Markovitya utca I.
Betegséggyógyzóval szemben**Készít:** Hegedűt, brácsot, csellót, nagybőgőt, tamburákat, balalajkát, stb.**Elvállal:** Minden e szakmába vágó javításokat a legművésziesebb kivitelben.

Tenniszrekettek hurozását a legjutányosabb ár mellett vállalom. — Minden e szakmába vágó megrendelések elfogadtnak. — Egy jóhallású fiú tanulónak felvétetik. 778

Húsvéti sonkák!

Ajánlok a húsvéti ünnepekre kitünően kezelt, saját füstöldemben füstölt á la prágai sonkát és füstölt császárhúst bármily mennyiségben, ugyszintén naponta frissen vágott borjú-, marha-, disznó- és bányahus a legolcsóbb napiárban kapható

Ierzin Miroslav mészáros és hentesáruüzletében

Kralja Petra trg (Köztisztviselők mészárszékében).

778

Kereskedők, asztalosok, építővállalkozók, festők, mázolók és lakkozók

figyelmét felhívjuk, hogy állandóan több vagon szortirozott festéket tartunk raktáron, minőlfogya abban a kellemes helyzetben vagyunk, hogy azokat

eredeti gyáriárakban

adhatjuk. Vagontételeknél magas árengedmény Raktáron tartunk továbbá még a határon áthozott több vagon háborúelőtti, jóhírű

valódi 6-os facsádfestéket lakások és gazdasági épületek fehérítéséreamely a Bánát, Szerémség és Bácska minden fűszer- és festékkereskedésében falun és városban kapható. *Önkevert* festéket kérünk erőlyesen visszautasítani, mert

738

ez sem nem szintartó, sem nem vihartálló.

Eger-féle gipszalabástrom wienifehér, fényezőalap, budaörsi stritzli, kőszénkárány és karbolineum állandóan nagy mennyiségben raktárunkon van. Vagonszükségletnél tessék különleges árajánlatunkat igénybe venni.

REX (Impex)**Bánati Áruforgalmi Vállalat****Festékárúosztálya, Velikibecskerek**

(a volt Pest-szálloda melletti saját sarokházban).

Fűszerkereskedésükben jó házból való három tanonc felvétetik.

A Srpska Zadružna Banka D. D.

(Szerb Szövetkezeti Bank R.-I.)

Telefonsz. 43 és 47.

Velikibecskereki fiókja

Telefonsz. 43 és 47.

foglalkozik mindennemű bankügylettel, hitelt nyújt kereskedelmi és ipari vállalatok támogatására, magánosoknak ingatlanra (föld és ház) való betáblázás mellett.

Vesz és elad különféle valutákat és devizákat s hitelt nyújt ezen ügyletek lebonyolítására, kiállít csekkeket és hitelleveleket, továbbá átutalásokat eszközöl az összes bel- és külföldi piacokra.

272

Garaktára (telefonsz. 209) állandóan fel van szerelve mindennemű faáruval, épület- és tüzelőfával, szénnel, kokszzsal stb.**Szénosztálya** az összes bel- és külföldi szének eladásával foglalkozik.**Szükségletosztálya** (Jadransko osig. društvo „Adria“) a legjutányosabb feltételek mellett eszközöl élet-, tűz-, baleset-, betörés-, jég- és szállítmánybiztosításokat.

HOTEL „VOJVODINA“ (RÓZSA)

kávéház és étterem. — Tulajdonos: Kohn Dávid.

Velikibecskerek leglátogatottabb és modern kényelemmel berendezett helyisége, hol a legkellemesebben töltheti el a husvétii ünnepeket. — Az intelligens közönség találkozóhelye! — Elsőrangú étterem! Jó ételek és kitűnő italok! — Kényelmes, tiszta és moderna berendezésű vendégszobák! — A kávéházban minden este Beer karmester vezetésével a szalonzenekar hangversenyez.

Nagyrabecsült vendégeimnek és jóismerőseimnek kellemes husvétii ünnepeket kívánok! 655

A legjobb es legolcsóbb
kalapbevásárlási forrás
uri-, gyermek- és leány nemez- és szalmakalapokban
Bukovác Jánosnál
van, a „Srpska Krna“-kávéház mellett.

635

Nagy választék:

Sport-, férfi- és gyermeksapkákban, ugyancsak uri- és nőifehéremükben, matrózsapkák, matrószblúz, gyermek apacsingek, gallérok, kényes, nyakkendők, sétapálcák, eső- és napernyő, férfi-, női- és gyermekharisnyák, keztyűk, stb.-ben. Kiselejtezés végett alant árak mélyen leszállított áron kerülnek kiadásra: csipkék, szalagok, gombok, tekeresselymek, műselymek, kötőpamutok stb.

800 pár cipő!

Sikerült egy nagyobb partit női-, férfi-, gyermek- és leánycipőt vásárolnom, melyet a husvétii ünnepek alkalmából mélyen leszállított áron kiadásra hoztam. Ugyancsak ajánlom saját műhelyemben készült cipőmet! Mérték szerinti rendeléseket a legszebb kivitelben, valamint javításokat a legolcsóbb árak mellett vállalom!

BUKOVÁ CZ JÁNOS,
a „Srpska Krna“-szálló mellett.

Veliki-Bečkereki Malomépítő R.-T.

Telefon 264. Alapított 1921. Távirat: „MÜHLENBAU“

Elvállalunk:

új malomépítéseket és atalakitásokat legjobban bevált rendszerünk alapján.

Gyártunk:

mindennemű malmi gépeket, azok részeit és minden szükséges berendezési tárgyakat, legrövidebb szállítási határidőre és legkedvezőbb feltételek mellett.

Állandóan raktáron:

mindennemű gépek, hengerek és „Meteor“-malomkövek.
GANZ HENGERSZÉKEK egyedüli bizományi raktára Bánátban.
Fennállásunk óta berendeztünk 20-nál több belföldi kereskedelmi és vámmalmot (napi fél vagonról 12 vagonig terjedő teljesítőképességgel), mely munkáink a legszebb eredményeket igazolják.

Hengerek csiszolása és rovátkolása.

Kívánságára árjegyzékkel, referenciákkal, tervezetekkel és mérnöki kiküldetéssel szolgálunk. 504

Írógép-, kerékpár-, varrógép- és grammofon-javitóműhely!

Lederer Károly műszerész Veliki Bečkerék,
Zsitni trg (Buzatér) 8. sz. 418

Egy jól menő gőzmalom

a hozzátartozó 10 hold szántóföld, 10 hold erdő, 7 hold gyümölcsös és 4 hold réttel
más vállalkozás miatt jutányos áron eladó.

727

Özv. Kramer Izidornénál, Osijek I, Kapucinska u

18 dinár

egy ebéd (leves, sült garnirunggal és tészta).

464

Abonensek

ebéd, vacsorára heti 170 dinár, havi 730 dinárért felvétetnek a „Kotárka“ vendéglő és étteremben.

Vági Sándor gyógyszerháza Velikibecskerek.

Raktáron tart: Összes bel- és külföldi gyógyszerkülönlegességeket és legújabb gyógyszereket.

Gyermektápszerek, eredeti csomag:

- Edeltau Knorr
- Zabpehely
- Quäckeroats
- Salubra
- Vital
- Phosphatine Fallieres
- Hordenzym
- Hordomalt
- Vedomin-pasta
- Infantine
- Tápcukor
- Tejcukor
- Haemoglobulin Gloma
- Tapióka
- Harmatkása
- Nestle-liszt
- Kétszersült-liszt
- Zabliszt
- Makkakao
- Makkkáv
- Malátakáv
- Malátakivonat
- Ovomaltin
- Phosphatose
- Hygiama
- Larossan
- Kufeke

Szoptatóanyák részére elsőrangú tejképzést elősegítő **Laotagol**

Óthon készíthető gyógyfürdő:

- Divinal
- Pöstyéni iszapkocka
- Oxigénfürdő
- Szénsavasfürdő
- Fenyőfürdő
- Jódsófürdő
- Mattoni vasmorkivonat
- Mattoni vasmorlug
- Halleini lápfürdő
- Kénfürdő

„HACO“ a legjobb fogpép.

Szájvizek:	Fogpépek:
Menta	Colgates
Botot	Menta
Ortizon	Pebece
Kalodont	Elida
Dr. Bartilla Pierre	
Salol	Kalodont
Elida	Eggleo
Optodent	Esem
Odol	Perdento
Oxygenol	Gibbs
Rex	Botot

Crémek:

- Violette Lait
- Lyubiesica
- Japán
- Ojja
- Simon
- Fleur Damour
- Rose de Rose
- Fleur Violette
- Malatine
- Kaloderma
- Optoderma
- Elitta
- Mandola Dr. Buck

Toilette szarvasbőr

- Fogkefe
- Körömkefe
- Szivacsok
- Szappanok
- Pouderek
- Parfeumok
- Champonok
- Ajak és szemöldök-hajfestők
- Arcfesték

Husvétii locsoló parfümök:

Nagy raktár: Gyermekágyi és gyermekápolási cikkek, termométerek, irrigátorek, női douchok, méhfecskendők, orr-, fül-, száj- és sebfeccskendők, labda- és körtefeccskendő, Pessarium lágy és kemény kaucukból, Autoflex-Rhames-Sigi-Nirvana-Venuspraeservatívok, méhgyűrűk, gummia-ágybetétek, Soxletkészülékek és alkatrészek, higiénikus öblögatók: Lyseptol, Lysol, Lysoform, Bactoform, Lactagol, Semori, Ensemori, Vaginol, Speton, Spermoton. 710

Gazdasági cikkek: Lysol, Creolin.

Nagy kupoló olvasztómű üzemben van!

Gyártok minden mennyiségű és súlyú vas- és fémöntvényeket elsőrangú kivitelben. Vállalom azok megmunkálását. Kazánkovács munkák, új tűszekrények, csőfalak készítését és foltzásokát vállalom. Autogénhegesztés és vágás. Nikkelezés és galvanizálás. Saját modell asztalos-műhely. Magánjáró öntvények fogas- és láncrendszerre a legolcsóbb napiáron kaphatók.

Krausz Gyula

vas- és fémöntője Veliki Bečkerék, Gundulityeva utca 7. szám.

Telefon 329.

Telefon 329.

 400
dinár egy öl száraz, egészséges, kemény dorong
 TÜZIFA

Házitüzelésre, téglagyaraknak, kenyérsütőknek és kazánfűtésre is igen alkalmas és gazdaságos. Kapható, amíg a készlet tart.

Gergely Samu faterkedőnél V. bečkerék. Telefon 246.

HALLÓ!

A „Srpska Kruna“ nagytermében április 19-én, szombat este teljesen új műsorral és újonnan szerződött művészekkel a

FIGYELEM!

Beogradski Varieté Ensemble Casino művész-gárdája kedélyes-estét

UJ MŰSOR!

tart, fényes ünnepi, világvárosi programmal. Belépődíj személyenként 15 Din. Kezdeté este 10 órakor. Kitűnő italok és ételek. Szolid kiszolgálás. Tisztelettel: Rakity és Társa, a Korona-szálló és kávéház tulajdonosai.

UJ MŰVÉSZEK!

I. BURGONYA

érkezett, bármily mennyiségben leg-
olcsóbb napiáron kapható 759

Miskovics Csedomirnál

Vel. Becskerek, a Roknics (v. Oldal)-féle
fényképészeti műteremmel szemben.

A Car Dusanova (Váraljai) u. 62.
szám alatt levő

Üzlethelyiség

mely különféle szakmabeli üzlet-
embernek alkalmas, igen jutá-
nyos áron eladó. 760

Bővebbet: **Weiner Mihály**, Takovska
(Garai) utca 63. sz.

Eladó

egy iparművészeti iskolában ké-
szült, sötétszínű, elegáns

ebédülőberendezés

valamint egy 4x5 méteres, igen
szép 760

szőnyeg

ezenkívül egy konyhaberendezés,
egy fürdőkád és egy mángorló,
valamint kitűnő kokszkályhák.

Érdeklődni lehet: Kalvinszka u.
2. sz. a. (volt Szöllősy-féle ház),
az udvari lakásban, délelőtt 10-től
11-ig és délután 5-től 6 óráig.

Moster Cakkgyár R.-I. Zagreb

na Kanalu 41 na Kanalu 41

kiállítja gyártmányait és pedig:

764

Cakkot mindenneműt és minden célra való
Kencét hollandit és **mükencét**
Olajfestékeket **Üvegeskittet**
Festékeket

vegytisztá, szépített és földfestékeit, a zagrebi vásáron: Iparearnok, 172. számú hely.

DR. FODOR OTTÓ

okl. vegyész-mérnök

**Gyártja az összes likőr-, rum-,
konyak- és pálinka-eszenciákat.**

Valamennyi éttert, gyümölcséttert, gyümölcсарomát, extraktumokat.
Málna- és citromszörpöt. Cukorkulórt (karamelt).

Allandó raktár:

élvezeti célokra szolgáló méregmentes festékekben és illatanyagokban.
Wermut- és Wermouth di Torino extraktum ürmös borok készítésére.

**Speciális cikkek a szeszáru- és cukorkagyárosoknak, a
limonádé- és cukrársziparnak és fagyaltkészítőknek.**

Mintázott ajánlatokkal kívánatra szolgálok!

Telefon 117.

Vel. Becskerek

Telefon 117.

(a volt cipőgyár épületeiben).

Schmolka hirdetőiroda hirdetései, Novi Sad, Futoski put 2. Telefon 276.

Valódi manilla kéveköfőző

komlózsinetek a legolcsóbb áron Zsákok jutából, kenderből és lenből, szalmazsákok, liszt-, szilva-, komló- és sózsákok, Juta Hessiangyári árban kapható. Különféle használt zsákok eladása. Vagontakaró- és cséplőponyvák rendelésre azonnal elkészítetnek. Mindenemű zsinetek, kötélárúk, halászati cikkek és hevederek. Tömlők és takarók legolcsóbb beszerzési forrása.

Avram Schiff

zsák-, zsinig- és ponyva-nagykereskedő, zsák- és ponyvakölcsonzó. Központ: Neviszed, Futoski put 4. Telefon: 403. Sürgönyeim „Jutesir”. Fiók: Beograd, Kraljevic Marka 7. Telefon: 29-26. Sürgönyeim: „Kanapia”. Fiók: Zagreb, Bécs, Budapest — Kivándorlásra árjegyzékkel szolgálunk.

Városi jódos

gyógyfürdő Novi Sad.

Pansio rendszer. — Kitérő ellátás és szobák. — Iszapkezelések, sósfürdők, hydrotherapia, Röntgen-laboratórium, kvarclámpa, diatherma és villamos kezelések. Állandó fürdőorvos.

Kerestetik egy használt zongora vagy pianinó, de csak olcsó árban.

Címet kérem **Vantsik Aladár** mű-
órák urnak leadni. 715

Bélyeggyűjtők

részére legolcsóbb beszerzési forrás Szécsi „Philatelia” bélyegkereskedése Subotica, főposta mellett. 173 Nagy választék régi, valamint újdonságokban. Albumok, katalógusok állandóan raktáron Bélyegválasztékot gyűjtőknek küldök. Vétel, csere, eladás.

Üzletáthelyezés!

Értesitem tisztelt vevőimet, hogy **lisztüzletemet** az Aleksandrova u., városház épületéből saját házámba, **Aleksandrova utcába** (Korona-szállóval szemben. **Lenhardt hangszerész és Krizanov Joco** mézárós üzlete között) **helyeztem át**, ahol naponta friss szlov. aradaci kenyér, kósó és az összes terményárúk állandóan raktáron vannak. Naponta friss élesztő. 718

Giljum Mátyás, lisztkereskedő

Fával égetett hófehér, kőmentes **prima darabos meszet**

elsőrendű, olcsó, kőmentes

építőmeszet

prima portlandcementet

bármikor azonnal szállít vagon-tételben minden vasútállomásra bérmentve

Szenkereskedelmi és aruforgalmi társaság, Vel. Beeskerek.

Interurb. telefon 85.

Sürgönyeim: **Montana.**

411

REDŐNYÖK

minden nembben, ugymint

acél, „Esslingen“-féle fa, zsaluablak és vászon,

továbbá az összes mű- és épületlakatosárúk, valamint teherfelvonók gyártása

BERNOLD SZILVESZTER, NOVI SAD

Alap. 1885.

A gázyárral szemben.

Telefon 234.

Alapítva 1873.

Kitüntetve 10 világkiállításon.

HERZ és FIA

szalámi-, zsír- és füstöltárugyára
Karlsdorf, Bánát.

Készít elsőrendű teliszalámit, prima sonkaszalámit, finom sonkát és rollatot, à la prágai karajt, husos különlegességeket, paprika-, oldalas- és sószolonnát, garantált tiszta disznózsírt.

Kérjen árajánlatot.

725

AEG. Dinamógépek (Aramfejlesztők),

AEG. Villanymotorok,

AEG. Ventilátorok (Szellőztetők),

AEG. Áramszámlálók,

AEG. Főző- és fűtőkészülékek, vasalók,

AEG. Szerelési anyagok, porcellánok, kábelek és vezetékek,

„OSRAM“ izzólámpák

kaphatók:

Novi Sad, Dunavska u. 4.

Postafiók 56.

Telefon 5-52.

Reiter László Szubotica.

Telefon 286.

688

Telefon 286.

0,5 lóerőtől 250 lóerőig minden feszültség (Volt) mellett gyárt és rövid idő alatt szállít: Egyen- és forgóáramú elektromotorokat, dinamókat, generátorokat és transzformátorokat. Külön javítási osztály. Végez újratekereséseket, csapágyak javítását egy fázisról három fázisra, áttekereséseket és minden szakszerű javítást a legjobban és leggyorsabban.

Drobac Bogdan

Porcellán- és lámpaárúk-kereskedése
Veliki Beeskerek, Zsitni trg 8 szám

A husvéti ünnepekre

ajánlja dusan felszerelt raktárát mindenféle porcellán- és üvegárúkban, lámpákban, tükrökben és szervizekben

Nagy választék

vendéglői felszerelésekben!

Legolcsóbb bevásárlási forrás! — 43

Legfinomabb édes és félédes

valódi szegedi paprika

10, 25 és 50 kilogrammos zsákokban mindenkor a legjutányosabb piaci napiáron kapható

Wehner Ignácnál

Velikebeeskerek. 695

Valódi szegedi paprika

kapható 5, 10, 20 és 50 kg-os plombirozott zsákokban 75

Vesica Emilnél Subotican, Stosova n. 3.

Állandóan nagy mennyiség raktáron.

Fagyapotot

vagontételekben

is prompt szállít.

708

Gyufagyár, Novivrbas.

Gépszij

minden méretben és mennyiségben.

Schamottégla

Schamotföld

Tömítőanyagok

Armatúrák

Műszaki cikkek, olaj, benzín legolcsóbb beszerzési forrása

Földvári Béla

Szaribecsej. :: Telefon 83.

D. M. C.

cikkek: Aida, Ada, Mario, Herkules, Concordia, fonalak, jumpereknek seiyem és pamut, berlini pamut és az összes kellékek kaphatók

Ferdo Schwarz i Drug, Zagreb

nagybani kereskedésében

Ilica 45 — Távirati cím: Svadrag.

Telefon 2-56. 592

Nagyban!

Kicsinyben!

Fakereskedőknek és villanytelepeknek

való nagymennyiségű

FENYŐFA

10-16 m hosszú, 15-25 cm középm. Építkezéshez szükséges épületfa, léccs és zárlecc.

Asztalosoknak való mindennemű száraz deszka

Bognaroknak Ia szlavóniai kőrifa.

Tűzifa

768

különböző minőségű, vagon-tételekben.

Szerb Bank R.-T. Pancsevó faosztálya Kovin.